

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije

Prostorno razvojnu strukturu grada karakterizira:

- Prostorni razmještaj naselja - nositelja razvitka, je povoljan i daje dobru osnovu za policentrični razvoj
- Ruralni prostor i selo, posebno u rubnim područjima, obilježavaju višegodišnji depopulacijski procesi, ali i utjecaj urbanizacije koja donosi usitnjavanje posjeda, neprimjerenu izgradnju i velike promjene krajobraza
- Gospodarstvo je najvećim dijelom vezano uz veća naselja, a prostorni preduvjeti uz uvažavanje ekoloških načela i primjenu suvremene tehnologije, nisu ograničavajući čimbenik za njegov razvoj
- Prirodna i kulturno-povijesna baština grada je vrlo vrijedna i raznolika. S obzirom na raspoložive vrijednosti i mogućnosti nije dovoljno iskorištena, a glede potreba zaštite dijelom se ocjenjuje ugroženom
- Zaštita prostora i okoliša mora se prožimati s razvojnim određenjima, kako bi prostor grada i nadalje zadržao osobine relativno očuvanog prirodnog i kultiviranog krajobraza
- Zaštita nije samo u funkciji očuvanja zdravog okoliša već i u funkciji razvitka

Uređenje prostora uvjetuje dominacija krajobraza koji određuje koridore infrastrukture, višenamjensko korištenje voda s kompleksnim uređenjem poljodjelskih površina. Bogatstvo šuma brdskog dijela s potrebom revitalizacije ruralnog prostora usmjeruje na razvoj izletničkog, zdravstveno-rekreacijskog, tranzitnog i lovnog turizma.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

Prostornim planom uređenja Grada se na temelju spoznaja o prostoru i analize korištenja, zaposjednutosti i djelatnosti u prostoru, utvrđuje osnovna namjena prostora.

Osnovnom namjenom prostora određuju se i osiguravaju površine za daljnji razvoj naselja, djelatnosti i infrastrukturnih sustava, usuglašavajući potrebe raznih korisnika, uz nastojanje da se očuvaju prirodna i kulturno-povijesna obilježja i što manje naruši prirodna ravnoteža.

Pojedini dijelovi prostora s obzirom na svoje prirodne značajke predodređeni su za određenu namjenu (kvalitetno tlo - poljoprivreda, vodonosnik - vodoopskrba, vode - rekreacija i sl.). Osnovnu namjenu prostora određuje i formiranost postojećih struktura (naselja, infrastruktura, gospodarstvo).

Planom se evidentiraju, štite i čuvaju osnovna obilježja i vrijednosti prostora, a pretpostavke za nesmetan i uravnotežen razvitak u prostoru osiguravaju se namjenom površina za pojedine kategorije korištenja prostora.

Naselja

Na području grada nalazi se petnaest (15) naselja. Prema njihovim demografskim i razvojnim karakteristikama razvrstani su u slijedeće kategorije:

- naseljima od 10.000 do 30.000 stanovnika (1 naselje), s obzirom na njihovu ulogu u sadašnjim i budućim demografskim i razvojnim procesima i razmještenosti u prostoru, treba omogućiti daljnji razvitak
- naseljima preko 500, a do 1.000 stanovnika (3 naselja), s obzirom na njihovu ulogu u sadašnjim i budućim demografskim i razvojnim procesima i razmještenosti u prostoru, treba omogućiti daljnji razvitak
- naselja s manje od 500 stanovnika, a pogotovo naselja s manje od 200 stanovnika pretežito se nalaze u mozaiku poljoprivrednih površina. Već izgrađene i kultivirane površine potrebno je zadržati kao dio opće slike naselja ili predjela, ali u pravilu ne dozvoliti proširenje građevinskih područja i ograničiti namjenu (odrediti zone za izgradnju kuća za odmor i sl.)

Smatra se da postojeći potencijal građevinskih područja više nego zadovoljava buduće potrebe (niski postotak izgrađenosti) pa ih je potrebno kroz ovaj plan objektivno valorizirati i racionalizirati, osobito za mala naselja koja gube stanovništvo. Pojedinačne objekte i manje grupe kuća izvan građevinskog područja moguće je samo obnavljati.

Unutar površina za razvoj naselja nalaze se zone za stanovanje, za društvene, centralne i javne funkcije, zone športa i rekreacije, industrijske zone, zone malog i srednjeg gospodarstva i poduzetništva i dr. i one se razrađuju planovima užeg područja.

Infrastrukturni sustavi

Infrastrukturni sustavi, a posebno prometni i elektroenergetski, veliki su korisnici prostora. Zbog toga je potrebno posvetiti veliku pozornost vođenju prometnih koridora tako da osiguraju dobro povezivanje, ali istodobno da što manje ugrožavaju vrijednosti prostora. Predlaže se osigurati takve koridore koji će maksimalno izbjeći zauzimanje poljoprivrednih i drugih vrijednih površina, kao i suvišno dijeljenje prostora.

Ostali infrastrukturni sustavi (vodoopskrba, plinoopskrba, odvodnja, elektroopskrba, telekomunikacije) razvijat će se na temelju zasebnih konceptijskih rješenja, poštujući plansku razradu organizacije, namjene i zaštite prostora.

Vodne površine i resursi

Planom namjene određeni su vodni resursi i vodne površine koje čine rezerve podzemne pitke vode, koji se mogu koristiti i na druge načine (ribnjačarstvo, rekreacija, navodnjavanje i dr.).

Radi maksimalne zaštite podzemne vode sve ostale namjene potrebno je koncipirati tako, da način korištenja prostora ne ugrožava ovaj vodni resurs.

To pretpostavlja koncipiranje i usmjeravanje poljoprivredne proizvodnje na način primjeren zaštiti vodonosnika i tla (ograničena i kontrolirana upotreba zaštitnih sredstava, u stočarstvu

zbrinjavanja otpada i otpadnih voda na farmama), sustavno rješavanje problema zbrinjavanja komunalnog otpada i odvodnje otpadnih voda.

Poljoprivredne površine

Namjena površina u poljoprivredne svrhe Planom je postavljena tako da se u osnovi definiraju dva tipa površina: poljoprivredne površine veće vrijednosti (pogodnosti) za poljoprivrednu proizvodnju i ostale poljoprivredne površine.

Prioritetna je njihova funkcija za proizvodnju hrane, pri čemu treba voditi računa o ranije spomenutoj nužnosti zaštite vodonosnika. Prekategorizacija ostalih poljoprivrednih površina u viši razred moguća je nakon procjene opravdanosti i provedbe gospodarsko-ekoloških mjera (melioracije, odvodnjavanje, navodnjavanje, zaštita od poplava).

U brdskom i brežuljkastom dijelu grada je mozaik poljoprivredno-šumskih površina pogodan za voćarsku i vinogradarsku proizvodnju te za stočarstvo. Upravo ta područja intenzivno su pod utjecajem čovjeka (vikend objekti) i karakterizira ih veliki broj malih parcela. Stoga je za gospodarski opravdanu voćarsku i vinogradarsku proizvodnju potrebno okrupnjavati posjede, a proizvodnju za vlastite potrebe nastojati održavati bez daljnje parcelacije zemljišta.

Šumska područja

Temeljno je načelo da se postojeće šumske površine ne bi smjele smanjivati. Budući da je dobar dio iskrčen ili je izgubljen zbog izgradnje, bilo bi potrebno šumske površine povećati i zaštitu (u smislu proglašavanja šuma s posebnom namjenom) proširiti. U slučaju nužnih intervencija u promjeni namjena potrebno je osigurati zamjenske površine.

Ostale namjene

Unutar prostora grada definirane su ili rezervirane površine, koridori i lokacije za djelatnosti koje se obavljaju izvan naselja: za infrastrukturu, za energetske objekte, za eksploatacijska polja mineralnih sirovina, za značajnija područja turističke, ugostiteljske, sportske, rekreacijske ili zdravstvene namjene, za potrebe obrane, te za zbrinjavanje otpada.

Na osnovi namjene površina utvrđuju se lokacije za određene djelatnosti i određuju prioritete. Prilikom lociranja u prostoru obvezno je voditi računa o osnovnoj namjeni prostora i sve djelatnosti i zahvate koncipirati i razvijati tako da se ne dovede u pitanje temeljna namjena, vrijednost i značenje prostora. Lokacija se određuje prema kriterijima zaštite, očuvanju i unapređenju temeljne namjene, utjecaju na razvoj naselja, zaštiti okoliša i očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti, te specifičnostima lokalnih uvjeta. Time se poštuje objektivna i prihvatljiva mogućnost prostora za razvoj, kojom se zadržavaju temeljna prostorna ravnoteža i osobitosti prostora grada.

Korištenje i zaštita prostora je u planskom procesu razrađena i prikazana na četiri osnovna kartografska prikaza i to:

- kartografski prikaz **1. Korištenje i namjena površina**
- kartografski prikaz **2. Infrastrukturni sustavi**
- kartografski prikaz **3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštite prostora.**
- kartografski prikaz **4. Građevinska područja naselja**

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja, poljoprivredne, šumske, vodne, te površine posebne namjene i ostale površine)

Zbirna tablica 3.a.

Red. broj	Naziv županije/općine/grada	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Grada	stan/ha	ha/stan
	GRAD SLATINA					
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA					
1.1.	Građevinska područja ukupno	GP	1554,17	9,32	9,53	
	Izgrađeni dio GP		1030,50	6,18	14,38	
1.2	Izgrađene strukture izvan građevinskog područja ukupno	I	362,12	2,17	40,92	
		S1	149,20	0,90	99,32	
		Z	3,20	0,02	4531,80	
		P	132,14	0,79	112,15	
		T	14,57	0,09	1017,09	
		R	56,31	0,34	263,17	
		G	6,70	0,04	2211,79	
1.3.	Poljoprivredne površine ukupno	P	8008,30	48,03		0,54
	- osobito vrijedno obradivo tlo	P1	97,29	0,58		0,01
	- vrijedno obradivo tlo	P2	7106,60	42,62		0,48
	- ostala obradiva tla	P3	804,41	4,82		0,05
1.4.	Šumske površine ukupno	Š	6555,68	39,31		0,44
	- gospodarske	Š1	6340,44	38,02		0,43
	- posebne namjene	Š2	215,24	1,29		0,01
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine ukupno	PŠ	-	-		-
1.6.	Vodne površine ukupno	V	194,73	1,17		0,01
1.7.	Ostale površine ukupno		-	-		-
	Grad ukupno		16675,00	100,00		1,13

Oznake (prema kartografskom prikazu):

- S1 - vikend zona-zona povremenog stanovanja
- Z - zatečena izgradnja
- P - gospodarska namjena-proizvodna
- T - ugostiteljsko-turistička namjena
- R - športsko-rekreacijska namjena
- G - groblje

3.2.2. Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne vrijednosti i kulturno-povijesne cjeline)

Zbirna tablica 3.b.

Red. broj	Naziv županije/općine/grada	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Grada	ha/stan
2.0.	GRAD SLATINA				
	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Zaštićena prirodna baština ukupno - nacionalni park - park prirode - ostali zaštićeni dijelovi prirode	ZK* PŠ* PA	207,39 7,87 1,60	1,24 0,05 0,01	0,0140 0,0005 0,0001
2.2.	Zaštićena graditeljska baština ukupno - arheološka područja - povijesne graditeljske cjeline				
	Grad ukupno		216,86	1,30	0,0146
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA				
3.1.	More i morska obala obalno područje otočno		ha, km ha, km		
3.2.	Energija proizvodnja potrošnja		MW MWh	ne iskazuje se	
3.3.	Voda vodozahvat potrošnja		u 1000m ³ u 1000m ³		
3.4.	Mineralne sirovine		jed. mjere za sirovinu		
	Grad ukupno				

Oznake (prema kartografskom prikazu):

ZK - značajni krajobraz

PŠ - park šuma

PA - spomenik parkovne arhitekture

* - planirano

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

Razvitak gospodarstva na određenom području, uvjetovan je razvojnim mogućnostima toga područja i razvojnim ciljevima koji se žele postići. Pri tome se misli na prirodni i izgrađeni potencijal koji predstavlja osnovu za daljnji razvitak.

Gospodarstvo

Uz izgrađenu komunalnu infrastrukturu, gospodarstvo predstavlja značajni potencijal za daljnji razvitak ovog područja. Razvoj gospodarstva, osim velikih gospodarskih subjekata ogleda se i u razvoju obrtništva te malog i srednjeg poduzetništva, čijem razvoju treba planski pristupiti uzimajući u obzir prirodne potencijale područja.

Energetika

Dosadašnja istraživanja nafte i zemnog plina potvrdila su pretpostavke da je na ovom području moguće očekivati i ekonomično iskorištavanje ovih energenata.

Proizvodnja i prerada nemetalnih mineralnih sirovina

Na području grada Slatine eksploatira se opekarska glina.

Mineralne sirovine treba prvenstveno inventarizirati po količinama, kvaliteti i namjeni, a zatim provesti valorizaciju resursa.

Poljoprivreda

Razvoj poljoprivrede na području grada Slatine u cjelini ima povoljne uvjete, ali je nužno uvažavati i neka ograničenja koja su uvjetovana usitnjenošću posjeda i zaštitom vodonosnika podzemne pitke vode. Polazeći od sadašnjeg stupnja razvijenosti i organiziranosti poljoprivredne proizvodnje na ovom području treba zaustaviti usitnjavanja posjeda, a nastaviti provođenja komasacije i drugih organizacijskih oblika (zakup, arondacija, otkup i drugo).

Šumarstvo

Šume predstavljaju značajnu osnovu za razvitak drvne industrije na ovom području. Radi ambijentalnih uvjeta koje stvaraju i radi bogate faune koja se u njima razvija, šume u brdskom dijelu grada, predstavljaju daleko značajniji resurs za razvitak turizma - lovnog, izletničkog, rekreacijskog i sl., koji u proteklom razdoblju nije bio adekvatno zastupljen u gospodarskoj strukturi ovog područja.

Obrtništvo i malo poduzetništvo

Razvojem obrtništva i poduzetništva konstituirao se sistem djelatnosti koji često nosi naziv "mala privreda". Na području grada Slatine ima značajnog prostora za razvoj obrtništva i poduzetništva što će omogućiti brži gospodarski razvoj i veći broj zaposlenih.

Turizam i ugostiteljstvo

Razvitak turističko-ugostiteljskih sadržaja na području grada Slatine, nije do danas pratio gospodarsku razvijenost, niti se u dovoljnoj mjeri temeljio na bogatoj prirodnoj i graditeljskoj baštini kao potencijalnoj mogućnosti za razvitak.

Gledano u prostornom smislu, područje, pruža velike mogućnosti za razvitak turizma (lovnog, ribolovnog, rekreacijskog, zdravstvenog, izletničkog i ekološkog) zbog gotovo netaknute prirode i bogatstva biljnog i životinjskog svijeta.

Razvoj turizma potrebno je usmjeriti na realizaciju posebnih, međusobno povezanih cjelina:

- program reorganizacije i dopune postojeće ponude
- program razvoja tranzitnog turizma
- program razvoja lovnog turizma
- program razvoja turizma na seoskim gospodarstvima
- program razvoja izletničkog turizma, zdravstvenog turizma i eko turizma
- program razvoja ugostiteljstva

Društvene djelatnosti

- predškolski odgoj:

Povećati broj obuhvaćene djece, a za to postoje svi prostorni uvjeti, bilo kroz adaptaciju i prenamjenu postojećih prostora ili izgradnju novih;

- osnovno obrazovanje:

Nastaviti s optimizacijom mreže osnovnih škola (uz suglasnost nadležnog Ministarstva), definirati broj razrednih odjela i razinu pedagoškog standarda, i stimulirati izvanškolske aktivnosti, vodeći računa o osiguranju kvalitetnih radnih uvjeta;

- srednje obrazovanje:

Na temelju potreba gospodarskog i društvenog razvitka utvrditi plan mreže srednjih škola;

- kultura:

U djelatnosti kulture potrebno je računati s velikim brojem aktivnosti podjednako značajnih za različita interesna područja. U prostorno-planskoj razradi posebno značenje pripalo kulturno-povijesnoj baštini;

- zdravstvo:

Potrebni prostorni uvjeti za funkcioniranje i razvoj zdravstva postoje. U narednom razdoblju bit će nužno osigurati uvjete za kvalitetno uređenje i održavanje objekata u funkciji zdravstva te njihovo suvremeno opremanje, radi unapređenja kvalitete pružanja zdravstvene usluge;

- šport:

Nadograđivati sustav športskih centara i objekata s ciljem uključivanja što većeg broja korisnika (posebno mlađeg uzrasta) uz istovremeni jači razvitak i stimuliranje vrhunskog športa za što po brojnosti i nadarenosti ovo područje ima sve pretpostavke.

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

3.4.1. Uvjeti za racionalno korištenje i zaštitu prostora i okoliša

Štete koje su jednom nanosene u okolišu postaju teško obnovljive, a često takve štete imaju i nepovratne učinke (bespravna gradnja na eksponiranim i osobito vrijednim dijelovima okoliša, bespravna eksploatacija sirovina, neplanska sječa šuma).

Za nove namjene prostora, moraju se prvenstveno osigurati uvjeti za razvoj unutar već definiranog, a još neiskorištenog građevinskog zemljišta.

Sukladno postavljenim planskim ciljevima i smjernicama treba poduzeti slijedeće:

- zaštititi i unaprijediti kvalitetu voda i vodonosnika
- spriječiti neopravdano zauzimanje novih površina za širenje građevinskih područja
- omogućiti širenje građevinskih područja, samo ako to zahtijevaju jasno prepoznatljivi demografski ili gospodarski razlozi
- zaustaviti neracionalno korištenje prostora (usitnjavanje posjeda, nekontrolirana gradnja, neprimjerena eksploatacija resursa i sl.)
- spriječiti izgradnju na osobito vrijednim i eksponiranim dijelovima krajobraza (nekontrolirano širenje zona vikend naselja)
- onemogućiti gradnju u potencijalno poplavnom području, radi zaštite ljudi i imovine
- racionalno koristiti i upravljati zaštićenim dijelovima prirode
- revitalizirati kulturno-povijesne cjeline i objekte

Posebne uvjete korištenja prostora moguće je definirati i kroz izradu prostornih planova područja posebnih obilježja.

Planiranje zaštite prostora je ključni čimbenik u preventivi zaštite okoliša. Zaštita okoliša podrazumijeva racionalno korištenje resursa i poticanje razvojnih djelatnosti za koje određeni prostor po prirodnom bogatstvu daje najpovoljnije uvjete (športsko-rekreacijski sadržaji, turizam, škole u prirodi, eksploatacija mineralnih sirovina itd.).

3.4.2. Zaštićena prirodna baština

Spomenik parkovne arhitekture-park u centru Slatine treba štiti i održavati sukladno propisanim mjerama zaštite. Evidentirane prirodne vrijednosti (potočnu dolinu Rakitovac, šumu Plandište i Turski grad) održavati i štiti, i preispitati razloge za promicanje iz evidentirane u zaštićenu kategoriju prirode.

3.4.3. Zaštićena graditeljska baština

Stanje graditeljske baštine prati Konzervatorski odjel u Požegi. Revitalizaciju i održavanje zaštićenih objekata treba provoditi sukladno mjerama i uputama ovog odjela, kako se ne bi narušila obilježja ovog područja.

Svaka nova gradnja u okviru kontakt zona trebala bi polaziti od pretpostavke stvaranja harmonične cjeline i u pogledu dimenzioniranja volumena građevine i u izboru materijala.

Neprihvatljivi su volumeni nove gradnje, koji bi onemogućili vizure na eksponirana važna mjesta, a svojom funkcijom, položajem i materijalom završne obrade i koloritom unijeli nesklad i tako stvorili prostorni i oblikovni konflikt.

Posebnom konzervatorskom postupku osobito podliježu zahvati na zaštićenim građevinama, sklopovima, predjelima i lokalitetima: popravak i održavanje postojećih građevina, nadogradnje, preoblikovanja i građevne prilagodbe (adaptacije), rušenja i uklanjanja građevina ili njihovih dijelova, novogradnje na zaštićenim parcelama ili unutar zaštićenih predjela, funkcionalne prenamjene postojećih građevina, izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

U skladu s navedenim za sve nabrojene zahvate na građevinama, građevnim sklopovima, predjelima (zonama) i lokalitetima, za koje je Prostornim planom utvrđena obaveza zaštite, kod nadležne ustanove za zaštitu spomenika (Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi) potrebno je ishoditi zakonom propisane suglasnosti:

- posebne uvjete (u postupku ishoda lokacijske dozvole);
- prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevne dozvole, odnosno za sve zahvate na zaštićenim kulturnim dobrima);
- nadzor u svim fazama radova

Arheološki lokaliteti predstavljaju dio kulturne baštine osobito važan za povijesni i kulturni identitet prostora.

3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav (ceste, željeznice, zračne luke, javne telekomunikacije, produktovodi)

Bez kvalitetnih prometnih veza nije realno očekivati demografski, gospodarski, turistički i svaki drugi napredak. Prijedlog planiranog prometnog sustava temelji se na Prostornom planu Virovitičko-podravске županije.

Cestovni promet

Primarne aktivnosti na području cestovnog prometa trebaju biti prije svega kvalitetno održavanje postojeće mreže, uz rješavanje kritičnih dionica na kojima je smanjena propusna moć ceste ili je ugrožena sigurnost sudionika u prometu, te osobito hitna izgradnja Podravске brze ceste i obilaznice naselja Slatina.

Najznačajniji cestovni pravac unutar grada su državne ceste D-2, D-34 i D-49, županijska cesta za Bakić Ž-4025 te obilaznice Slatine, Sladojevaca i Medinaca.

U koridorima državnih i županijskih cesta, koji prolaze kroz naselja, potrebno je izgraditi pješačke staze, najmanje s jedne strane kolnika. Pješačke staze treba graditi u pravilu odvojene od kolnika. U koridorima navedenih cesta, poželjno je izgraditi biciklističke staze.

Sva naselja uz koridor državnih i županijskih cesta trebala bi imati najmanje 1 par autobusnih stajališta.

Posebnu pozornost treba posvetiti prometu u mirovanju (uređenje parkirališta, broj parkirališnih mjesta i sl.).

Željeznički promet

Prostorom grada, prolazi željeznička pruga Dalj-Osijek-Slatina-Virovitica-Koprivnica-Varaždin. Osim uređenja postojećih željezničkih pravaca, planirana je rekonstrukcija ili izgradnja putničkog kolodvora.

Zračni promet

Na području grada postoji uzletište na lokaciji Kućanice u smjeru naselja Medinci, koje se zadržava kao poljoprivredno uzletište, od važnosti za županiju.

Hrvatska pošta

Hrvatska pošta bi u potpunosti ostala i dalje javno državno poduzeće. Modernizacija pošta će se očitovati u uvođenju terminala u sve poštanske jedinice, adaptaciji i modernizaciji poštanskih objekata, modernizaciji davanja postojećih korisničkih usluga i davanju novih.

Telekomunikacije

Razvitak telekomunikacija će biti usmjeren na:

- povećanje kapaciteta telefonske mreže
- digitalizaciju prijenosnih sustava
- povećanje pouzdanosti i otpornosti magistralnih mreža
- dinamičniji razvitak novih usluga

Javnu telefonsku mrežu treba izgrađivati po principu: podzemno do svakog pretplatnika, dvije parice za svako domaćinstvo u većim naseljima, a minimalno tri parice na dva domaćinstva u manjim naseljima koja imaju tendenciju opadanja broja stanovnika. Za manje privredne i upravne objekte treba dovesti dvostruko više parica od trenutne potrebe, a za objekte koji trebaju više od 30 linija pripremiti digitalni priključak svjetlovodnim kabelom ili digitalnim PC-om po kabelu, jer je cilj osigurati digitalni prijenos za pružanje različitih usluga (prijenos podataka, videotelefonija, videokonferencija i sl.)

Za ostale usluge, a to su: telefaks, videotelefon, videokonferencija, koristit će i dalje telekomunikacijske mreže. Njihov razvojni put u budućnosti biti će njihova masovna i svakodnevna uporaba. U komercijalni rad puštena je digitalna mreža sa integriranim uslugama (ISDN), koja će u budućnosti pružiti svojim korisnicima spoj telekomunikacija i informatike i veliki broj multimedijских usluga.

Mobilna mreža

U razvoju postojećih javnih sustava pokretnih komunikacija planira se daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga.

Planira se uvođenje novih mreža i sustava pokretnih komunikacija slijedeće generacije (UMTS i sustavi slijedećih generacija).

U skladu s navedenim planovima, uz postojeće i planirane lokacije osnovnih postaja, na području obuhvata PPUG potrebno je u budućnosti omogućiti izgradnju i postavljanje i dodatnih osnovnih postaja.

3.5.2. Energetski sustav

Elektroopskrba

Osnove za razvoj elektroenergetske mreže temelje se na planovima koji obuhvaćaju: potrebe za električnom energijom, mogućnosti već izgrađenog sustava, energetske potencijale, međudržavne dogovore, financijske mogućnosti i dinamiku izgradnje vezanu uz prioritete.

Objekti planirani za izgradnju u 2005. i 2006. godinu na području grada Slatine su:

Rekonstrukcija NN mreže

1. Kabelska NN mreža u ul. M. Gupca i dijelu ul. kralja Tomislava
2. Kabelska NN mreža trg Sv. Josipa (crkva, županija)
3. Kabelska NN mreža šetališta J. Burgera
4. Kabelska NN mreža Nazorova iza pruge
5. NN mreža iz kabelskih TS 10/0,4 kV Slatina 12,32 i 43

10 (20) kV vodovi

1. 10 (20) kV kabelski vod za TS Limex i kabelska kanalizacija internih telekomunikacijskih veza
2. Kabelski 10(20) kV vod Slatina istok
3. Kabelski 10(20) kV TS 10/0,4 kV Slatina 42-Slatina 15 lipanj
4. Kabelski 10(20) kV TS 10/0,4 kV Slatina Kreminac-Slatina 34-Slatina 5
5. Kabelski 10(20) kV TS 10/0,4 kV Slatina 47-Slatina 40

TS 10/0,4 kV

1. Kabelska TS 10/0,4 kV NŠ Zrinskog sa priključnim 10 kV vodom
2. Kabelska TS 10/0,4 kV Kreminac sa priključnim 10 kV vodom
3. Interpolacija TS 10/0,4 kV Slatina 49-Nazorova u 10 kV Limex

Plinoopskrba

Postojeća magistralna i distribucijska mreža određuju jednoznačno i izgled planirane mreže sustava za plinoopskrbu. Postojeće mjerno-redukcijske postaje smještene su tako da mogu oko sebe formirati distribucijska područja koja će pokrivati cjelokupno područje bez dodatne potrebe za izgradnjom mjerno-redukcijskih postaja i većih zahvata na magistralnoj visokotlačnoj mreži. Planirani sustav za opskrbu zemnim plinom pokrivati će potrebe široke potrošnje (domaćinstva), opće potrošnje (prateći i javni objekti) i industrije.

Pri iskolčenju trase voditi računa da se trasa podzemnog plinovoda položi u pojasu između ceste i nogostupa na min. udaljenosti 1,50 m od regulacione linije i 1,0 m od vanjskog ruba cestovnog jarka, tako da se osigura nesmetan promet nogostupom i cestom i nesmetana odvodnja oborinskih voda sa javnih površina. Na dijelu trase koja prolazi izvan naseljenog područja, trasu položiti uz javno-prometne površine tako da se ista nalazi na udaljenosti 1,0 m unutar vanjskog ruba putnog pojasa. Nakon dovršenja izgradnje mreže, zemljište i prometne površine treba sanirati i dovesti u prvobitno ispravno stanje, a sve viškove materijala iz iskopa odvesti na odgovarajuću deponiju u dogovoru sa komunalnom službom grada.

Plinovod je projektiran tako da nema nekontroliranog ispuštanja plina ili kondenzata u okolinu u normalnom radu. Ispuštanje plina vrši se kontrolirano u atmosferu ispusnim cijevima visine min. 2,0 m iznad površine tla, ali to zagađenje nije otrovno i ne šteti biljnom i životinjskom svijetu. Kod izbora mjesta za kontrolirano ispuštanje plina uzeti su u obzir položaj prometnica i naselja, smjer uobičajenog strujanja vjetra i nagib terena, da bi se opasnost od zagađenja plinovitim ugljikovodicima svelo na minimum.

Radi sprječavanja štetnih posljedica, potrebno je provoditi i tzv. «biološku zaštitu», hidrosjetvom sa ciljem ozelenjivanja, odnosno mehaničkog učvršćivanja tla pomoću korijenskog sustava biljaka.

Za otvaranje novih kao i pri napuštanju postojećih naftnih i plinskih polja nužna je izrada Studije o utjecaju na okoliš.

Izgradnja infrastrukture za prijenos i distribuciju energije postavlja određene zahtjeve i potrebe za prostorom. Zadovoljenje tih potreba danas treba sagledavati kroz zaštitu i sprečavanje obezvređivanja prostora neracionalnim i neusuglašenim iskorištavanjem. Nužno je dosljedno primjenjivati integralni pristup planiranju i razvoju svih infrastrukturnih sustava te nastojati objedinjavati koridore s ciljem da se očuvaju vrijednosti prostora. Potrebno je uvažiti spoznaje da često puta jeftinija izgradnja infrastrukturnih koridora nanosi dugoročne indirektno štete koje mogu nadmašiti troškove izgradnje.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav (vodoopskrba, odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja)

Grad Slatina pripada vodnom području sliva Drave i Dunava. Unutar ovog vodnog područja izdvaja se slivno područje «Županijski kanal» Virovitica i slivno područje «Karašica-Vučica» Donji Miholjac.

Tablica 43. Veličina slivnih područja

Redni broj	Slivno područje	Površina na području Grada (ha)
1.	Drava	517
2.	Županijski kanal	6 917
3.	Karašica-Vučica	10 615
Ukupno:		18 049

Izvor podataka: "Hrvatske vode" Zagreb, Vodnogospodarski odjel za vodno područje sliva Drave i Dunava, Osijek, Vodnogospodarska ispostava za slivno područje «Županijski kanal» Virovitica i VGI «Karašica-Vučica» Donji Miholjac

3.5.3.1. Vodoopskrba

Budući da je osiguranje zdrave pitke vode za **vodoopskrbu** pitanje opstanka, u narednom je razdoblju potrebno usmjeriti aktivnosti kako slijedi:

- Voditi stalnu brigu o kvaliteti vode i djelovati u smjeru zaštite i poboljšanja njene kvalitete.
- Istraživati, osiguravati i štiti ležišta i izvorišta kvalitetne pitke vode za koja se procijeni da su potrebna i eksploatacijski isplativa za vodoopskrbu.
- Nužno je provoditi sustavna istraživanja i praćenje količina i kvalitete vode, te zaštitu onih prostora za koje se istraživanjima utvrdi opravdanost zahvata, jer se procjenjuje da dovoljne količine zdrave pitke vode više nije moguće osigurati bez značajnih ulaganja i zahvata na zaštitu vodonosnika i uključivanja novih ležišta i izvorišta u sustav.

Obzirom na potrebu za kondicioniranjem vode, treba zadržati crpilište Medinci, jer bi otvaranje novih crpilišta bilo financijski puno nepovoljnije. Kapacitet je moguće povećati do 400 l/s što zadovoljava sve potrebe distribucijskog područja koje pokriva «Komrad» d.o.o. Slatina i ostavlja na raspolaganju dodatne količine vode za distribuciju unutar Regionalnog vodoopskrbnog sustava Slavonske Podravine. Za navedeno povećanje potrebno je izvesti desetak bunara i povećati kapacitete postrojenja za preradu vode.

U konačnoj fazi potpune izgrađenosti sustava potrebno je povećati i kapacitet vodospreme na obroncima iznad Slatine s 1000 m³ na 2000 m³ kako bi se osigurala kvalitetna vodoopskrba.

3.5.3.2. Uređenje režima voda i zaštita od bujica i erozija

Zbog kvalitetne zaštite od štetnog djelovanja voda i boljeg korištenja voda na vodotocima su izvedeni radovi djelomične regulacije i objekti zaštite dna i pokosa.

U slijedećem razdoblju se ne predviđaju znatniji radovi na regulaciji glavnih vodotoka, osim manjih interventnih zahvata na zaštiti dna i pokosa, a znatnija pažnja će se posvetiti redovnom tehničkom i gospodarskom održavanju vodotoka.

a) Obrana od poplava

Poplavne situacije su posljednjih godina vrlo učestale. Na slivu Karašice i Vučice su posljednjih 5 godina zabilježene četiri poplave: 1996, 1999 i u lipnju i rujnu 2001. godine. Sve to ukazuje na potrebu boljeg gospodarenja vodnim resursima, što je u skladu i s konceptom održivog razvoja koji je Republika Hrvatska prihvatila kao model razvoja u budućnosti.

Stanje vodotoka na području grada Slatine ne zadovoljava i ocjena je da postoji ugroženost od poplava te se planira izgradnja retencija, odnosno akumulacija prema planu i u suradnji s Hrvatskim vodama.

Planirane retencije-akumulacije su Slanac, Lukavac, Meljani Bistrica, Javorica, Tominac i Sašika.

Tablica 44. Uređenje vodotoka i sustav obrane od poplava

Sliv	Vodotok	Duljina (km)		Duljin a nasipa (km)	Duljina regulir. korita (km)	Odteret. i obodni kanali (km)	Retencije i akumulacije dio prostora za obr. od popl. (m ³)	Veličina obranjen. područja (km ²)	Veličina potenc. ugrož.pod. (km ²)
		od-do	Ukupno						

PROSTORNI PLAN UREĐENJA
GRADA SLATINE

Županijski kanal	Slana voda					Slanac	1 599 730		
	Lukavac					Lukavac	1 313 000		
	Meljani					Meljani	96 000		
	Bistrica					Bistrica	460 000		
Karašica-Vučica	Javorica					Javorica	61 000		
						Tominac			
						Sašika			

Izvor podataka: "Hrvatske vode" Zagreb, VGO za vodno područje sliva Drave i Dunava, Osijek - Vodnogospodarska ispostava Županijski kanal Virovitica

Poplave od pritoke Drave na području grada riješiti će se kompleksnim zahvatima na slivu, prije svega radovima na zaštiti od štetnog djelovanja erozijskih procesa i bujica, radovima na regulaciji vodotoka i uređenjem glavnog odvodnika.

Uz kanale I reda predviđa se inundacijski pojas 5-10 metara i uz kanale II reda 3-5 metara od ruba vodonosnog korita-vanjske nožice nasipa (branjeni dio) zavisno o veličini sliva pojedinog kanala unutar kojeg je obvezno poštivati ograničenja iz Zakona o vodama.

b) Bujice i erozija tla

Sliv rijeke Drave zahvaćaju mješoviti procesi erozija svih kategorija. Sa stajališta vodne erozije, na području grada Slatine, najrasprostranjenije su IV i V kategorija kojom su zahvaćeni ravničarski dijelovi sliva. Brežuljkasti i brdski dio sliva zahvaćen je u prosjeku III i IV kategorijom erozije koja se javlja čak i na površinama pod šumama.

Posebni radovi za zaštitu od erozije nisu se izvodili, već se primjenjivao klasični sustav prema kojem se zaštita od erozije provodi isključivo uređenjem bujica.

Tablica 45. Stanje bujica i erozijskih procesa

Naziv sliva	Površina sliva (km ²)	Površina pod erozijom po kategorijama izraženo u (%)			Broj bujičnih tokova (kom)	Broj tokova na kojima je vršena intervencija (kom)	Biološki radovi (ha)	Građevn. radovi u koritu (kom)
		III	IV	V				
Brežnica	240,0	7	38	55	7	6	-	1
Čađavica	194,0	11	54	35	7	1	-	1
Županijski kanal	622,0	6	32	62	-	-	-	-
Ukupno:	1 056,0	8,0%	41,3%	50,7%	14	7	-	2

Izvor podataka: Hrvatske vode, Zagreb, VGO za vodno područje sliva Drave i Dunava Osijek

Budući da se erozijskim procesima snižava proizvodna sposobnost tala, smanjuje pedološki sloj, a bujicama su ugrožena naselja, komunikacije i ostala infrastruktura, vrlo je značajno i nužno ove procese svesti na najmanju moguću mjeru.

Osnovne smjernice za sprječavanje i sanaciju erozija i bujica su:

- izrada i vođenje katastra bujica i bujičnih tokova, kao i erozijskih područja,
- dugoročno planiranje zajedničkog rješavanja zaštite od erozija sa šumarstvom, poljodjelstvom
- zajedno sa šumarskom i poljodjelskom djelatnošću utvrditi područja zabrane sječe i čišćenja šuma u ugroženim područjima

- kontinuirano raditi na biološkim aktivnostima koje uključuju melioraciju, pošumljavanje, obradu nagnutih terena i zamjenu ratarskih kultura sa višegodišnjim kulturama

c) Melioracijska odvodnja

U slijedećem razdoblju ne predviđaju se znatniji radovi na dogradnji kanalske mreže III i IV reda, odnosno dogradnja će se vršiti djelomično po ukazanoj potrebi za kvalitetnijom odvodnjom pojedinih dijelova područja grada Slatine.

Radovi na dogradnji će se provoditi pojedinačnim iskopom kanala površinske odvodnje ili rješavanjem odvodnje djelomičnom podzemnom drenažom. Melioracijska odvodnja je rješavana u okviru provođenja postupka komasacije na katastarskim općinama Medinci (1983. god.) i Bakić (1984. god.)

Površinska odvodnja riješena je na katastarskim općinama Slatina i Kozice.

Osim površinske odvodnje izvedena je podzemna odvodnja (detaljna drenaža) na cca 1325 ha.

U skladu s čl. 103. Zakona o vodama (NN 107/95) radove tehničkog i gospodarskog održavanja melioracijskog sustava obavlja lokalna uprava i samouprava uz stručnu pomoć Hrvatskih voda, a u narednom razdoblju je potrebno melioracijski sustav dovesti u stanje normalne tehničke i gospodarske funkcionalnosti, budući da u razdoblju od 1990 do 1996. godine sustav uopće nije bio održavan.

Tablica 46. Podaci o melioracijskim površinama

Red. broj	Slivno područje	Ukupna površina sliva (ha)	Meliorirana površina (ha)
1.	VGI Županijski kanal	87 328	9 722
2.	VGI Karašica-Vučica		

Izvor podataka: "Hrvatske vode", Zagreb, Vodnogospodarski odjel za vodno područje slivova Drave i Dunava Osijek

3.5.3.4. Zaštita voda od onečišćenja

Zaštita voda, a posebno zaštita vodonosnika, mora biti u samom središtu pozornosti i brige svih subjekata grada.

Treba uspostaviti sustavno praćenje stanja voda i evidenciju onečišćivača, kako bi se problemi onečišćavanja vodotoka učinkovito rješavali. Istovremeno, u svrhu zaštite, treba raditi na programu razvoja sustava odvodnje, sanaciji divljih odlagališta otpada i racionalnoj primjeni poljoprivrednih zaštitnih sredstava.

Dosadašnji način dispozicije otpadnih voda iz većine naselja rješavao se preko septičkih jama.

U gradu Slatini izgrađeno cca 70% kanalizacijske mreže, a u prigradskim naseljima za skupljanje otpadnih voda koriste se i dalje septičke jame. Sustavom odvodnje obuhvaćen je tako relativno mali broj objekata, što predstavlja opasnost za onečišćenje podzemnih voda.

Sva «divlja» odlagališta treba sanirati, jer predstavljaju glavne izvore onečišćenja podzemnih voda, budući da se na njih odlažu sve vrste otpada (opasni, otpad životinjskog porijekla...) i urediti odlagališta koja će imati zakonski propisane mjere zaštite.

Poljoprivrednu proizvodnju na vodonosniku potrebno je usmjeriti na proizvodnju zdrave hrane, uz upotrebu takvih poljoprivrednih zaštitnih sredstava koja neće ugrožavati kvalitetu podzemne vode i vodotoke.

Za stočarske farme koje su veliki lokalni onečišćivači, treba posebno propisati mjere zaštite s obzirom na onečišćenje podzemnih voda.

3.6. Postupanje s otpadom

Smanjenje količine otpada i njegovo organizirano i kontrolirano zbrinjavanje, osnovne su pretpostavke za uspješno rješavanje problema zbrinjavanja otpada.

Problem zbrinjavanja otpada treba rješavati sistemski i u etapama. U početnoj fazi treba izvršiti sanaciju postojećeg odlagališta u predviđenom zakonskom roku.

U drugoj fazi uvesti organizirano prikupljanje otpada na području cijelog grada, uz obveznu selekciju otpada i otpad odlagati na jednoj lokaciji u gradu, koja će zadovoljavati zakonski određene uvjete. U tijeku je sanacija Odlagališta u Radosavcima sa nastavkom odlaganja otpada za naredno razdoblje od 5 godina te novo odlagalište otpada na lokaciji Lukavac. Prema Prostornom planu županije nema nikakvih prepreka za korištenje prostora odlagališta Lukavac za izgradnju odlagališta otpada I kategorije.

U zadnjoj fazi, prema Prostornom planu Županije, otpad odlagati na jedinstvenoj lokaciji za cijelu Županiju.

Opasni otpad skladištiti na mjestu njegova nastanka, do osnivanja prikupljališta opasnog otpada koje je predviđeno Prostornim planom županije. Konačno zbrinjavanje, rješavat će se na nivou države.

Za sve vrste otpada voditi potrebnu dokumentaciju predviđenu Zakonom o otpadu.

3.7. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

Da bi se moglo kontinuirano i kvalitetno pratiti stanje okoliša i poduzimati pravovremene mjere za sprečavanje nepovoljnih utjecaja na okoliš na gradskom nivou nužno je:

1. Izraditi potrebne dokumente u svrhu zaštite i unapređenja okoliša (**Program zaštite okoliša**)
2. Uspostaviti učinkoviti sustav ostvarivanja zaštite okoliša (redovita dostava podataka za katastar emisija u okoliš, njegova provedba, nadzor stanja okoliša)
3. Utvrditi izvore financiranja zaštite okoliša

U procesu izrade Prostornog plana uređenja grada Slatine procijenjeno je da *posebnu brigu i pozornost* zahtijevaju područja vodonosnika i vodotoka, šuma i kvalitetnog tla.

Vode

Rezerva podzemne pitke vode od strateškog je interesa, zato je nužno osigurati maksimalnu zaštitu vodonosnika. Treba poduzeti slijedeće mjere:

- radi smanjenja prevelike količine nitrata u pitkoj vodi poljoprivrednu proizvodnju treba provoditi uz kontroliranu i ograničenu primjenu poljoprivrednih zaštitnih sredstava, što je ujedno jedan od preduvjeta za orijentaciju na proizvodnju zdrave hrane
- započeti rješavanje pitanja odvodnje naselja
- hitno riješiti odvodnju i zbrinjavanje otpadnih voda gospodarskih subjekata, a posebice farmi na području vodonosnika (identifikacija onečišćivača, njihovo uklanjanje ili provođenje zaštitnih mjera).
- gospodarski subjekti priključeni na sustav javne odvodnje obavezno moraju, primjereno tehnološkim procesima proizvodnje, vršiti predtretmane otpadnih voda
- sanirati postojeća divlja odlagališta otpada i spriječiti nastajanje novih i što prije usvojiti opredjeljenje o sustavnom zbrinjavanju otpada

Za zaštitu *vodotoka* potrebno je uspostaviti odnosno unaprijediti sustav praćenja kvalitete voda i uvesti nadzor nad onečišćivačima. Zaštita se mora provoditi na svim rijekama i potocima.

Šume

Šumski fond na području grada Slatine neprestano se smanjuje i prioritetno je njegovo očuvanje i sprječavanje daljnjeg smanjenja.

Ovim Planom se ukazuje na potrebu pošumljavanja slijedećih površina:

- najuže zaštitne vodocrpilišne zone (I i II)
- područja uz koridore brzih cesta i autoceste (zaštita od buke, prašine, vizualno oplemenjivanje)
- nekvalitetno poljoprivredno zemljište nižeg razreda
- predjeli uz vodotoke i sl.

Tlo

U svrhu očuvanja tla od onečišćenja potrebno je razvijati programe poljoprivredne proizvodnje koji bi ukazali na nepoželjne posljedice od prekomjerne uporabe poljoprivrednih zaštitnih sredstava. Ti programi bi usmjeravali poljoprivrednu djelatnost prema proizvodnji zdrave hrane, a istovremeno bi ukazivali na racionalno korištenje zaštitnih sredstava u poljoprivredi. Organiziranjem savjetodavne stručne pomoći moguće je uvesti nadzor nad vrstom i količinom poljoprivrednih zaštitnih sredstava.

Tlo se onečišćuje i neriješenom odvodnjom i neprimjerenim odlaganjem otpada, tako da iste zaštitne mjere za vodonosnik, vrijede i za tlo.

Zakon zabranjuje prenamjenu vrijednog obradivog zemljišta u nepoljoprivredne namjene, a posebice u građevinske svrhe.

Zrak

Za očuvanje kvalitete zraka potrebno je izraditi zakonom propisane dokumente zaštite i poboljšanja kakvoće zraka (Program zaštite zraka, Izvješće o zaštiti zraka i Program mjerenja kakvoće zraka) kako bi se pravodobno i na utemeljen način mogao usmjeravati i kontrolirati razvoj i gradnja u pojedinim područjima (zaštitne udaljenosti od zona stanovanja). Potrebno je uspostaviti područne mreže za praćenje kakvoće zraka, donijeti program mjerenja kakvoće zraka i osigurati uvjete njegove provedbe.

Kao prioritetne mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćavanja zraka utvrđuju se:

- moguće izvore onečišćavanja zraka treba ispravno locirati u prostoru u odnosu na stambene i sl. zone uzimajući osobito u obzir smjer i intenzitet dominantnih vjetrova i udaljenost od naseljenih područja
- u postojećim neodgovarajuće smještenim industrijskim sadržajima treba izbjegavati one koji onečišćuju zrak, a ako to nije moguće, onda poduzimati zaštitne mjere ugradnjom uređaja za pročišćavanje zraka
- oko postojećih i planiranih izvora onečišćavanja zraka potrebno je podizati, odnosno planirati podizanje nasada zaštitnog zelenila
- nastaviti aktivnosti vezane uz plinifikaciju
- uspostaviti sustav praćenja kakvoće zraka
- intenzivirati aktivnosti vezane uz rješavanje (saniranje) negativnog utjecaja postojećih izvora onečišćenja zraka i izvora buke i vibracija na okoliš, na prirodnu i graditeljsku baštinu

Buka

Područje grada za sada nije ozbiljnije ugroženo bukom, ali se gospodarskim razvitkom i razvitkom prometnog sustava to stanje može narušiti. Za urbana područja kao i prometne koridore uz područja gdje borave ljudi, potrebno je utvrditi razine buke i prikazati na kartogramu prema Zakonu o zaštiti od buke.

Krajobraz

Prilikom planiranja korištenja zemljišta prirodni krajolik treba nastojati očuvati u potpunosti. Izvorni ruralni krajolik (spoj antropogenih struktura i prirode) treba očuvati kao nositelj vrijednosti prostora i njegovog identiteta.

U brežuljkastom dijelu treba nastojati zadržati izvornu sliku ruralnog krajolika, tako da se pojedinačno zaštite tipične cjeline. Potrebno je propisati uvjete gradnje tako da nove građevine arhitekturom ne naruše izgled krajolika, zabraniti gradnju na vizualno vrijednim i eksponiranim lokacijama i na kontaktu sa šumom i vodotocima.

Prilikom vođenja infrastrukturnih koridora u prostoru potrebno ih je usuglašeno racionalizirati i objedinjavati.

Biljni i životinjski svijet

U cilju unapređenja zaštite biljnog i životinjskog svijeta bilo bi korisno pokrenuti posebne programe i akcije. Potrebno je odrediti mjere zaštite i očuvanja za biljne i životinjske vrste čija brojnost opada, staništa nestaju ili im prijeti izumiranje.

Graditeljska baština

Na zaštićenim objektima ne smiju se obavljati radovi bez konzultacija i obavijesti nadležnog konzervatorskog odjela (Konzervatorski odjel u Požegi), radi očuvanja objekata u izvornom obliku (izgledu) i funkciji.

Mjere zaštite odnose se na razmještaj i organizaciju novih planiranih površina oko zaštićenih objekata kako bi se omogućila ispravna spomenička zaštita. To je moguće postići propisivanjem oblikovnih smjernica u izradi posebnih studija, projekata i programa, ali i učinkovitim kontrolom buduće izgradnje.

Novu izgradnju treba ograničiti, osobito u blizini središta naselja. Od presudnog značenja je poštivanje regulacijskog pravca.

Za sakralne građevine koje su degradirane vremenom ili neredovitim održavanjem, treba načiniti posebne elaborate zaštite, sanacije i prezentacije.

Prirodna baština

Za racionalno korištenje i upravljanje zaštićenim dijelovima prirode osnovana je Javna ustanova za zaštićene dijelove prirode na području Županije, koja obavlja djelatnosti zaštite, održavanja i promicanja zaštićenih dijelova prirode.

Mjere racionalnog korištenja prostora, zaštite okoliša i zaštite prirodne i graditeljske baštine

Ove mjere ne provode se samo kroz dokumente prostornog uređenja. Prostorni planovi (županijski, gradski/općinski), su dokumenti u kojima se integriraju i usuglašavaju različiti interesi.

Bolje je djelovati kroz dokumente kao što je program zaštite okoliša za uža područja. Ti programi donose se kada je potrebno zaštititi okoliš određenog područja radi očuvanja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti krajolika.

Program zaštite okoliša donosi Gradsko vijeće, i mora biti usklađen sa županijskim Programom zaštite okoliša. Potrebno ga je što prije izraditi i usvojiti.